

Új szociális világ küszöbén.

Azok az események, amelyek az elmúlt hetekben nyugati szomszédunknál, Ausztriában lejátszódtak és ennek a kis országnak, legfőképpen Bécsnek nyugalma annyira feldőlt, ismét ráterelték a világ közvéleményének figyelmét arra a félreismerhetetlen igazságra, hogy a nemzetközi szocializmus immár lealkonyodóban van. A kiméletlen osztályharc, a gyűlölet és a fennálló társadalmi rend megdöntésének jelszavával indult utjára egykor ez a mozgalom s céljait tűzte ki, hogy a termelés két legfontosabb tényezőjét, a tőkét és a munkát egymással szembeállítva a dolgozó osztályokat a tehetősebbek, a vagyonosabbak ellen ingerelve, valósítsa meg céljait. Voltak idők, amikor a tömegek hitték ezeket a félelmetesen hangzó és tetszetős jelszavakat és azt remélték, hogy a szocializmus a maga hangzatos ígéreteivel és frázisaival jövő boldogulásukat biztosítani tudja s így olyan társadalmi rendet teremti, amely mentes lesz a tőkés gazdasági rendszer nyereség-hajhászatától, hibáitól és túlzásaitól.

Az elmúlt esztendő tapasztalatai azonban bebizonyították azt, hogy a nemzetközi szocializmus ezeket az ígéretek egyáltalában nem tudja bevéltani. Bebizonyosodott, hogy a marxizmus rideg tanítélei elavultak, ezekre a rohanó idő és a változó körülmények alaposan rácafoltak és a szocializmus szürke elmélete elvesztette kapcsolatát a dolgozó emberiség igazi igényeivel, vágyaival és törekvéseivel. A tömegek előtt összeomlott a szocialista bálvány s ezért lehetünk most szemtanúi annak, hogy az egyes európai nemzetek egymásután számolnak le ezzel a vörös mételeyel, amely egyáltalában nem szolgálja az emberiség és a nemzet jövő fejlődését, hanem csak a békés polgári munkát, a társadalom nyugodt összhangját, az egyes társadalmi osztályok zavarmentes együttműködését akadályozza.

Az olasz nemzet volt az első, amely már 13 esztendővel ezelőtt végképp lezárt a szocializmussal s viszszerterve a nemzeti gondolat és hagyomány alapjára, a faszizmusban találta meg jövő nagyságának és boldogulásának útját. Lényeges átalakulás következett be a hatalmas angol nemzetnél is, amelynek munkássztyála ugyan sohasem fordult el a nemzeti eszmétől s mégis ma nemzeti kormány irányítja a brit birodalom ügyeit. A német birodalom évek hosszú küzdemei és viszontagságai után a múlt esztendőben ráta le a magáról a moszkvai bolsevizmussal kacérokodó szocializmus béklyóit s a német nemzet a népi gondolatban újjászülve, keresi megerősödésének, új feloldásának lehetőségeit. Spanyolországban évek óta virág élet-halálharcát a vörös szocializmus és a nemzeti eszméhez ragaszkodó polgári társadalom, míg Ausztriában néhány

nappal ezelőtt szemeink előtt zajlott le az a véráldozatok követelő küzdelem, amely a felfegyverzett szocializmus teljes leverésével végződött.

Ezekből a harcokból és küzdelmekből kétségtelenül egy új világ fog megszületni. Egy új világ, amely már mentes lesz a liberális kapitalizmus és a vörös szocializmus hibáitól egyaránt, amely kapcsolatba hozza a dolgozó nép igazi érdekeit a nemzeti eszmével és amely a haszon és az osztályharc helyett az emberi szolidaritást állítja a társadalmi törekvések hom-

lokterébe. Ebben az új társadalomban fog igazi jelentőségére emelkedni a szövetkezeti mozgalom, amely megszűlésének első pillanatától kezdve hirdette a társadalmi osztályok békés együttműködésének, a szolidaritásnak és az altruizmusnak nemes gondolatát s a nyereséghajhászt, de a szocializmus osztálygyűlöletét is egyaránt elvetette. Ma még súlyos válság dúl az egész világban, de a jelek már kétségtelenül arra mutatnak, hogy az emberiségnek ebből a sok szenvedéséből és nyomorúságából az életnek egy új rendje fog kiemelkedni, melynek alapja az igazság, a méltányosság és az emberi szolidaritás lesz.

Magyar március.

Nyolcvanöt év távlatából csak egy ködlök felénk annak a legendás márciusnak a történelme, amely újjalakította a magyar életet. Közvetlenül a világháború előtt kisse megalakult 1848 tavaszának dicsősége, ha szabad azt mondani: belefulladt a kardcsörtelő szónoklatokba és a külsőségekbe, mert hiányzott belőlük annak a kornak a lelkesége. Elpuhultunk a jólétben, nem is erőlködünk, hogy visszaidézzük azokat a sérelmeket, azokat az egykor elérhetetlennek vélt kívánságokat, amelyek annyira könnyet és vért fakasztottak, amíg valóságga nem váltak az álomból.

Trianon tanított meg bennünket ismét az igazi 1848-ra. Akkor is hasonló volt a magyar élet, akkor sem volt ura a magyar magyar földön, akkor is látszat-szabadság és papirus-béke terpeszkedett hazánk felett, éppen úgy, mint napjainkban. Akkor is szabadság után sóvárgott minden magyar, akkor is keresték az utat, amely a szabadság felé vezet, akkor is látták, hogy csak nagy-nagy áldozatok árán sikerül valamit elérniök. És a kitartó munka, a fájdalom és a szenvedés végelenné látszó sorozata nem szegte kedvüket. Addig nem nyugodtak, amíg nem értek rébve.

Mi is keressük az utat, mely a magyar feltámadásra vezet. Mi is sóvárgunk a jobb élet után. Mi is azt hangoztatjuk 1848-as eleink nyomán, hogy szabadság híján nincs emberi élet és még kevésbé lehet, elképzelni egy népet boldognak akkor, amikor nincs birtokában azoknak a jogoknak, amelyek-

nek alapja a természeti és történelmi igazság. Bennünket is megfosztottak leg-
elemibb jogainktól. Trianonban ránk erőszakoltak olyan látszat-igazságokat és olyan papirus-béket, amely egyre sorvaszt és biztosan elvezet a pusztulásba, ha íbelletl kézzel várjuk a véletlen szé-
szélyes kialakulását.

A világháború után saigott fel a magyarban az igazi 48-as szabadságvágy. Mióta széjjelrepték ezeréves hazánkat, azóta tudja igazán értékelni és megbecsülni azokat a hőseket, akik nyolcvanöt esztendővel ezelőtt vérük hullásával és életük kockáztatásával viték ki a szabadságot. Csak most látjuk, hogy mekkora lelkirore volt szükség, csak most a saját nyomorúságunkban magasztosulnak fel előttünk s már teljesen eltűnt alakjuk és dicső tetteik mellől az a halovány árnyék, amelyet a napi politika lopott oda, hogy ezzel is leplezze kicsinyes céljait.

A szomorú magyar sors különös játéka, hogy ezekben a keserves napokban kell bűnbánóban magunkba szállanunk és bocsánatot kérnünk azokról, akiket jó sorsunkban csak félvállról vetünk, de most sóvárogva lessük minden tettüket és fűrkészük azokat a rugókat, amelyek feszültek a lelkekben és késéssé tették őket országunk újjalakítására. Ne idegenkedjünk tehát a Magyar március megünneplésétől, mert nemcsak saját fajunkat és multunkat becsuljuk meg ezzel, hanem saját magunk és utódaink útját is egyengetjük, ha ápoljuk a 48-as hősek szellemét.

A láthatatlan szálak.

Mennyi szerencsétlenség, baj és szenvedés fűződik ahhoz a kiméletlen harchoz, amelyet az egész világban a tőkés a munkással és fordítva folytat. Mennyi hűv, lendület mutatkozik a kölcsönös támadásokban és szó, irás halmozódik fel e harcok folyamán. És mennyien élnek ebből a harcból, mennyi embernek érdeke, hogy ez a harc mentől tovább, lehetőleg örökké tartson, hogy ebből kitesse kenyérkeresetét, talán emelkedését, hírnévre való kapaszkodását biztosíthassa!

Ezt a harcot nem mi nevezzük kiméletlenné, annak tudja mindenki s annak mondta dr. Metzler Jenő, a Mókta vezérigazgatója is, akit Sztranyavszky Sándor képviselőnk mellett Somoskőújfalun diszpolgárává választott. Úgy látszik, vannak mégis láthatatlan szálak, — mondotta — amelyek a távoli munkások községét a tőkés központban egy íróasztalhoz fűzik. Talán nem is annyira az íróasztalhoz, mint az íróasztal mellett is verőitök munkát végző emberhez futnak azok a láthatatlan szálak egy határmenten falu bazaltbányájának munkásereitől.

Hol van a kiméletlen harc a tőke és munkás között, ha a munkás ennek a tőkének a képviselőjét diszpolgárává választja, ha ez a tőke, képviselő a munkásság közé jön, hogy kézfogást ajánljon a kiméletlen harcossal hirdetett ellenfél felé?

A somosi példából is csak azt látjuk, hogy ez a kiméletlen harc mestersegesen fűtött valami, aminek gyökere az emberek lelkeiben nincs s azonnal veszt hevessegeiből, kiméletlenségéből, mihielyt eltávolított azt, aki a két fél közé állva, azok közvetlen érintkezését, megértését megakadályozza.

Igaz, hogy ez a megértés, közeledés is csak oly tőke és munkásfél között lehetséges, amilyen itt Somoskőújfalun, Salgótarján környékén megtalálható. Oly tőkés közeledhetik és közeledik a munkása lelkehez akinek nem imádott mammonja a profit s aki nehéz időkben tényleg áldozatot is tud hozni. De a munkásság is csak olyan bír felül-emelkedni a harcauszítók véresenlátásán, amely lerázza lelkéről a vesztületti

gyűlöletet munkaadó gazdájával szemben. A Somoson munkálaltó tőke megtette áldozatos kötelességét s nehéz időkben íreltetta a haszon és kamat mások mindenható követelményeit. Egy pillantás e vállalat utolsó éveinek mérlejeire bizonyítja ezt.

De amint a kitüntetett Metzler vezérigazgató mondotta, hogy az egész országban nem található fel a somoskőújfalusi bazalt kövek jó tulajdonságai, így e kövekkel művészettel dolgozó egyszerű emberek magyar lelkehez fogható sem igen lehet találni széles ez országban.

Nehéz időknek kellett bekövetkezni, hogy e két kiváló, egymás ellenszégének nevelt lelkeség itt fenn a határmenten egymásra találjon, kezét azorítson. De még mindig jókor, hogy a gyűlölet világában példát mutasson a megértésre, a szeretetre.

Mert mindenütt megvannak ezek a láthatatlan szálak csak meg kell ragadni, meg kell érezni azokat, amint a bányák mélyéből az íróasztalok számoszlopaihoz, a bányászok szivétől az igazgatók szívéhez vezetnek!

Sz. I.

Katholikus női nagygyűlés Salgótarjánban.

A salgótarjáni Szent Erzsébet Kath. Nőegylet a többi helybeli kath. női szervezetek bevonásával kath. női nagygyűlést rendezett március 4-én délelőtti a Kath. Kőr. diásterében. Ezeket a kath. női nagygyűléseket március hó folyamán az egész országban megrendezik, hogy valamennyi kath. női szervezet egyetemes munkaprogramját megtárgyalják. — A Kath. Kőr. gyönyörűen feldíszített termét szufolágis megtöltötte a közönség. Kiss Lajosné, a Szent Erzsébet Nőegylet elnöke színes, költői szépségű szavakkal nyitotta meg a nagygyűlést és ismertette annak nagy fontosságát, Ezután a Mária Kongregáció énekkara énekelte a Pápai himnusz. Utána Dr. Soachulay Ilona, az Országos Kath. Nőszövetség útkára, tolmácsolta a Központ szerető üdvözlését és nagyszóbasú beszédben fejtette ki a kath. nők mai hivatását. A mai életet ködös estéhez hasonlított, melyben az utcai lámpák kis körökét világítanak meg. Az ember fénytől-lényig tapogatozik s így biztos, hogy nem téveszt célt a közben. Az országsszerte rendezett női-napok ilyen fénykörök, melyek a közös fényforrásból: Rómából kapják fényüket. Majd kimutatta az előadó, hogy mindnyájunknak van hivatásunk, amely nem más, mint az Úr ránk vonatkozó akaratát. Törökdedünk kell ezt az akaratot kiolvasni az életünk körülményeiből: a természet szépségeiből és szolgálatakezségéből, az Úr titkos gyöngödségeiből, melyekkel az Őt megértő lelkeknek kedvesedik, a szenvedésből, a megpróbáltatásból. Ha ilyen misztikus módon bizzuk magunkat Isten akaratára, mely hivatásunkon keresztül szabályozza lépteinket, akkor a közben is biztosan haladhatunk fénytől fényig. A nagy tapassal fogadott előadás után a Mária Kongregáció énekkara a Nagyszönyeg c. régi, szép Mária-éneket énekelte finom, művészi előadással, majd Dr. Mók Imre beszélt szintén a női hivatásról. Ő azonban nem az egyéni hivatásról szólt, hanem a kollektív, az egyesületi hivatásról. A szeretet-munka szükségességét hangsúlyozta, mert mielőtt a férfiak a jog és az igazság országát a földön megteremthetnék, kell, hogy a nők kinyitogassák a szíveket az igazság számára. A jószág egyuttal apostoliaság is. Az egyesületek jószág-oztató munkája olyanokat is megnyer az ügy számára, akiknek soha eszükbe nem jutott volna a katolikus charitas munkájában résztvenni. A jó, áldottos munka szép és megszépít — s így a női egyesületek hivatása a földi eszmények háromaságát: az igaz, jó és szép világot erőstieni és szolgálani. A közönség mindvégig lelkes érdeklődéssel hallgatta és sok

Új üzlet!

Új árak!

**Szép és kellemes
lesz otthona, ha
BUTORÁT**
 dusan felszerelt butoráruháza-
ban vásárolja.

**Salgótarján,
Fő-utca.**

LÓWY GYULA butoráruháza

**R. k. templom
mellett.**

tetszésnyilvánítással honorálta a népszerű szónoknak nagyszerű felépítésű, erőteljes dűzzadó stílusú és magával ragadó lendületű előadást. Zársót Traut Pétér eszperes-plébános mondott. Megköszönte a szónokok és szereplők közreműködését s egy meghatón szép példázattal világította meg az áldozatos női jószág értékeit. A naggyűlés végén Dr. Hóka Imre pápai áldásban részesítette a jelenlévőket.

A salgótarjáni orvosok dr. Makay emlékeztetjé.

A salgótarjáni Orvosok Társasága kegyeletes együttérzéssel ült össze szerdán este, hogy megemlékezzen elhunyt közkedvelt tagjáról, a legönzelebbsé kártársról, a legnemesebb szívű barátáról: Dr. Makay Jánosról. A társaság elnöke Dr. Takács igazgató főorvos megrendült szavakkal nyitotta meg az ülést. Majd fölkérte Dr. Vilmon Gyula tisztifőorvost emlékbeszédének megtartására, aki elcsukló hangon, könnyekig megindítva az összejött orvosokat, a következőket mondotta:

Tragikus halála teljesen váratlanul fájdalmas meglepetésként hatott mindannyiunkra.

Nem állhatunk sirja körül zárt ajakkal, meredten bámuló szemekkel, gőrcsően egybekulcsolt kezekkel, de túl a virágba borult hantán, a zizegő kandelaberek maglya tüzei is túl, fohászkodik az ég felé a kisedt baráti kör. Mereven bámulunk bele a masszéségbe, ígéző és idéző szemmel.

Jóságos és nemes lelki ember, egyenes igaz férfi, ur a szó legnemesebb értelmében volt Makay János, aki csak egyenes utakat ismert. A jó embereknek abból a fajtájából, amely ma mindinkább kivészében van, s akire ma különösképpen oly nagy szükség van. Egyéniségéből, minden szavából és cselekedetéből jóság és emberszeretet sugárzott s rokonszenvet váltott ki vele szemben már az első pillanatban, amelyet a tartós érintkezés ellenállhatatlanul nagyra becsülése és szeretetté fejlesztett.

Jóságos szíve, mely csordultig tele volt ajándékozást kívánó szeretettel, nem tudta beáranyozni egy hitves életét, nem tudott önfeléd gyermeksimogatására oltadni. Minket szeretett, ezt éreznünk kellett, mint ahogy érezte az iránta való rajongó szeretetünket.

Úgy érzem reánk pazarolta minden gyengédségét, amelyet a sors mostohasága folytán övére nem pazarolhatott.

A közönség, a szenvedő emberiség érdekében folytatott megfeszített munkája igénybevette az amugy is meggyengült életenergiáját. Orvos volt, ki nemcsak tudása javát nyújtotta, hanem aki szerető mosolyával, gyengéd simogatásával, lélekből fakadó meggyőző biztatásával új erőt adott betegének a megkönynyittele sok gyötrelmes haláltusa kinjánt.

Jóbarát volt, nyílt szívű és őszinte, ki maradéktalanul adta magát mindazoknak, akiket megszeretett, s akiket barátságára érdemesített.

Bucsuzunk tőled drága kártársunk Makay János.

Adj neki Uram örök nyugodalmat.

De ne adj nekünk, akiket a jó isten kifürkészhetetlen akarata orvosnak teremtett s akik a szenvedő emberiség minden kinjával megterhelten testileg meggyötörve, lelkileg megsebezve álljuk hivatásunk nehéz harcát, ne adj nekünk nyugodalmat, amíg egy felemelő élet önzetlen kötelességtudásával és munkájával érdemessé nem váltunk arra, hogy becsületes halált haljunk, mint boldog emlékü Makay János.

Isten veled János bátyám.

Dr. Vilmon mely hatása beszéde után, az elnök fölkérésére Dr. Dörflinger főorvos, Makay legközvetlenebb együttműködő kártársa és jóbarátja, számolta be az eltávozott kollégának utolsó napjairól, ritka emberi életbölcsészéről, melynek egyetlen hatalmas tengelyében, a szétdarab szeretében derűsödött és ragyogott fel minden.

A Salgótarjáni Orvosok Társasága néma kegyelettel állt fel, lecsüggesztett fejével, összetört szívvel emlékeztek megrikkult sorukban a legbarátságos kártársról, a legemberibb emberről, a megtestesült szeretetről.

Lelkigyakorlatok.

A Ferences plébánia képolnája a f. hó 1-étől 4-ig tartó husvéti lelkiGYAKORLATOK ideje alatt olyan nagy lelki meghódásnak volt színhelye, aminőt régen láttott e város katolikus társadalma.

P. Marián házifőnök-plébános átérve ezt a nagy felelősséget, mely a lelkipásztori munkával jár, gondoskodott arról, hogy a nagy tudás, melegszerű, prófétai lelkiüetű és városunkban már ismert Dr. Hóka Imre fővárosi hittanár felejtethetetlen és szívbe-észbe markoló beszédeivel a közeledő husvéti ünnepek előtt lelki fűrdőben részesítsen ezeket, akik a szűk kápolnában felváltva hallgatták aranyigazságait, épületes példait, melyek mind a Krisztus iránti mélységes szeretetből fakadtak.

A Veni Sanctével kezdődött és Te Deum-mal végződött lelkiGYAKORLATOK utolsó reggelén a 6 órai és 8 órai szentmiséken ezek járultak a szentáldozáshoz, miután a P. Marián plébános által meghívott idegen lelkeseknél szombatn délután és este meggyöntak. Az előrelátó helyes gondoskodás vezette az északi plébániát arra, hogy idegen gyóntatókat is hívjon meg, mert talán ezek maradnak el a bűnbánat szentségétől emberi gyarlóságból azért, mert

ismerős pap előtt nem szívesen vallják meg bűneiket.

Jólesett látni a kegyelemnek lélekemelő munkáját, melyet a jó isten bizonyára számon tart s mely úgy az egyénre, mint a társadalomra nézve csak áldásos következményekkel járhat.

Vasárnap d. e. a lelkiGYAKORLATOKON résztvevők nevében először a férfiak küldöttségének élén köszönt meg Horváth Károly főmérnök, egyházközségi elnök dr. Hóka Imre farsadóság és lelket megmentő munkáját, majd a nők küldöttsége élén dr. Jánossy Ödönne tolmácsolta a szerény és kedves lelkiatyja előtt a hála és köszönet szavait.

Dr. Hóka Imre a jó isten különös kegyelmét látja a megható ájtatosságokban, melyeknek nagy méretei boldogsággal töltik meg papi lelkét a isten áldását kérve, bucsuzott a küldöttség tagjaitól s rajtok keresztül a jó hívektől.

P. Marián plébánosnak is megköszönték hívei azt, hogy gondoskodott a husvéti lelkiGYAKORLATOK boldogító lehetőségeiről. P. Marián a köszönetet elhárította magától, mert amikor azt tette, — amint mondta — isten és embertársai iránt természetes kötelességet teljesített.

Hírek és különféle

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik felejtethetetlen jó férjem és édes atyám elhunytával nagy fájdalommal résztvettük enyhíteni igyekeztünk, ez uton fogadják hálás köszönetünket. Öv. Wankly Antalné és leánya.

Eszküvő. Szende Erzi és Rómer Árpád e hó 11.-én tartják esküvőjüket Bpestben. Minden külön értesítés helyett.

Hivatalos intenzitizetlet. Márc. 15-én 10 órakor minden templomban intenzitizetlet lesz.

Kitüntetett ovónő. Perné Valéria, a budapesti állami gyógypedagógiai intézet ovónője, néhai Perné Sándor bányatársulati igazgató-tanító nővére nyugalomba vonult. Ez alkalomból a vállalkozókat támogatóügyi miniszter sok éven át kifejtett buzgó és eredményes munkálkodásáért elismerését fejezte ki. Az elismerő iratot az intézet igazgatója február 20-án benesőséges ünnepség keretében nyújtotta át az ünnepeltnek. Perné Valéria városunk szülőltője; jól megérdemelt kitüntetése régi ismerősei és tisztelői körében osztatlan örömet okozott.

Impozáns módon nyilvánult meg az együttérzés Semetkay Józsefné iránt. Dr. Jámor György kir. tank. főigazgató a küldöttség előtt a kérelem jóindulatu támogatását ígerte meg. A Társadalmi Egyesületek Szövetségében tömörült salgótarjáni kulturális egyesületek képviselői és a helybeli realgimnáziumban tanuló gyermekek szülei szokatlán népes gyűlésre jöttek össze az elmúlt vasárnap délután a városbába tanácstermében, hogy szívvél-lellekkel álljanak Semetkay Józsefné tanárnő mellett, aki a kultuszminisztérium döntése szerint már csak ebben a tanévben taníthat a Dr. Chorin Ferenc realgimnáziumban. A naggyűlésen a TESZ elnöke Szenté László kormánytanácsos, gyárigazgató elnökölts megjelent a gyűlésen maga Dr. Förster Kálmán polgármester is. Továbbá Dr. Förster Kálmánné a „MANSZ”, Kiss Lajosné a Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet, Pántyik Árpádné az Evangélikus Nőegylet elnöke s az Izraelita Nőegylet elnöksége is teljes számban. Szenté László felszólalásában vállalta az összeívetelt célját, kifejtette, hogy mi indította a kultuszminisztériumot a Salgótarjánra annyira fájdalmas döntésre s a felsorakoztatott érvek alapján mutatta ki, hogy mennyire különleges Salgótarján helyzete s éppen azért az általános szabályok nem vonatkozhatnak a mi gimnáziumunkra. A naggyűlés ezután egyhangú lelkesedéssel küldöttségé alakult s megindult a gimnáziumba, hogy Dr. Jámor György kir. tank. főigazgató előtt tisztelegjen és előterjessze azt a kérelmet, hogy a kultuszminisztériumot a főigazgató után elhatározása megváltoztatására bírja. Dr. Jámor György tank. kir. főigazgató, Dr. Szabó Lajos gimn. igazgató jelenlétében fogadta a kb. 100 tagu küldöttséget. Salgótarján kívánságát

Hosszu évek óta beváltak az

ASPIRIN

tabletták

minden meghűlés

betegségnél és

reumás fájdalmaknál.

A valdisággért és jóssággért szavatol
a minden tablettán látható felírás:

Gyógyszertárban kapható.

Szente László, a TESZ elnöke s a szülőkét Horváth Károlyné tolmácsolta szívbezsólon. A főigazgató melyen meghatva ígértet tett, hogy ezt a felejtethetetlen megnyilatkozását felsőbbsége tudomására hozza s az ő személyében is a kérelem jóakaratu pártfogóra talál. Ezek után reméljük, hogy a salgótarjáni realgimnázium nem fogja elveszíteni Semetkay Józsefnéjét.

Eljegyzés. Özv. Földváry Gusztávné zenetanárnő eljegyezte ifj. Preizler Károlyt.

Az acélgár munkássága az elmúlt napokban ismét oly szép jelét adta emberbarát érzésének, mely mellett nem mehetünk el anélkül, hogy azt néhány szerény sorban meg ne öröklítsük. Az Acélgári Ludovika Segélyző Nőegylet ügyvezető elnökénél: Pántyik Árpádné megjelent a munkások két kiküldöttje és bejelentette, hogy az acélgári munkásság által néhai Makay János András orvos koszorújára gyűjtött pénzéből 83 P 56 fill megmaradt, amely összeget a gyár munkássága a szegénysorsu gyermekek tejakciója javára kíván felajánlani. A munkások ezen tettükkel a legszebb, leghervadtalanabb koszorut áldozták az annyira szeretett, aranyos kedélyű nagy gyermekbarát orvos emlékének, aki így folytatja halála után is a szegények megsegítésének magas szor munkáját! Az egész esemény a maga szerény méreteiben is élesen rávilágít az acélgári munkásság nemes gondolkodására és arra a vizsgálató tényre, hogy ebben a mai világított teli világban is van még megbecsülés, hála és szeretet!

A realgimnázium márciusi tizenötödikén délelőtt 11 órakor hazafias ünnepélyt rendez a Bánya-kaszinó dísztermében. Műsor: 1. Himnusz. 2. Megnyitó beszédet mond Hirschbrich László, ifj. elnök, VIII. o. t. 3. Mecs László: Hiszek a verszerződében! Előadja a szavaló-kórus. 4. Ünnepi beszédet mond Molnár László tanár. 5. Finta Sándor: Új Mária-ének. Szavalja Alexander Eva, III. o. t. 6. Gáspár Jenő: Vigyázatok, ha út az óra! Lendvai István: Irredenta. Előadja a szavaló-kórus. 7. Jánossy Márta, IV. o. t. zongorázik. 8. Sik Sándor: Magyar tél. Szavalja Kiss Zoltán, VII. o. t. 9. Szózat. Az ünnepélyre az érdeklődő szülőket ezuton is meghívja a realgimnázium igazgatósága.

Simán folyt le a csütörtöki városi közgyűlés.

Az egyházak kérelmei és a helypénzdíjazabálysztat módosításának lekerült a napirendről.

Dr. Sztranyavszky Sándor képviselőnk közbenjárása folytán az inségmunkák folytatására 60.000 P. államsegélyt kapott Salgótarján.

A csütörtöki nagy tárgysorozatu közgyűlés iránt nagy érdeklődés mutatkozott a városatyák körében.

Mivel azonban épp a legnagyobb elmélyedést kívánó tárgysorozati pontok egyelőre lekerültek a napirendről, a hosszúnak és izgalmasnak ígérkező közgyűlés alig két óráig tartott csak. Az egyházak nőkérelmeivel pénteken összeült álla választmány foglalkozott behatóan, hogy a legközelebbi közgyűlésre teljesen előkészítse.

A polgármesteri bejelentések során meleg szavakkal parentálta el a képviselőtestület Dr. Makay János acélgári orvost, aki régebben tagja volt a város képviselőtestületének is. Hála szívvel mondott köszönetet a képviselőtestület Dr. Sztranyavszky Sándornak, Salgótarján nemesszívű követének, akinek városunk szegényeire iránt érzett nemes megértése újabb 60000 P. segélyhez juttatta Salgótarjánt.

A közgyűlés határozatai közül kiemelkedik a tej, tejtermékek és tojásmar piacának az állomás épület elől a Pécskő utcába. A határozat szerint tejet, túrót,

vajat, tejfelt, tojást 1933. április hó 1-től csak a Pécskő-utcai új piacon lehet beszerezni.

Kovács Aladár segédnyilvántartó felfüggesztésével megüresedett segédnyilvántartó állást ifj. Tóth Gyulával helyettesítette be a képviselőtestület.

A városi uszoda, vendéglő bérletére beérkezett ajánlatok közül (Nagy József 2600 P.-s, Janovszky Mihály 2000 P., Polk Ferenc 1200.) Zsiday István, Timaróczy Sándor hozzászólása után a képviselőtestület Nagy József ajánlatát fogadta el.

A tárgysorozatba felvett sok kisebb ügyet az állandó választmány javaslata alapján hagyott jóvá a közgyűlés.

Kereskedőink figyelmébe. A frontharos löcsoport kéri azon igen kedves kereskedőket, akiknél még régi frontharos bélyegek vannak, hogy ezeket cseréljék be újjakkal, mivel márc. 10-től kezdve érvényüket veszítik. Ezuton is kéri a löcsoport a bajtársakat, hogy ezental csakis új bélyegeket fogadjanak el.

Az Egyháznak segély iránti kérését tegnap tárgyalta az állandóválasztmány, melynek a magasabb célhoz méltó magatartása meghatározó harmóniában hozta meg a javaslatot, melyet a jövőhéten tartandó közgyűlés bizonyára egyhangúlag elfogad: Ezek szerint az északi plébániai templomépítéshez 50.000 P-vel, az ev. kultúrház létesítéséhez 5.000 P-vel járulna hozzá a város 6 évi részletekben. A Kath. Kőr és Ref. egyháznak a városnál fennálló 3.800, ill. 2.500 P tartozásának elengedését fogja javasolni. A hosszú ideig tartott gyűlés nemcsak vitában állapította meg az eszményi és materiális szempontok súlyos mérlegelésével, a munkanélküliség enyhítésének és kereseti lehetőségeinek megteremtése érdekében hozandó nagy áldozatot.

A „Mansz” keddi teadélutánján nagy számban vettek részt a Mansz hölgyei és az egyesület barátai. A háziasszonyok élén Dr. Förster Kálmánné elnökkel, Dr. Jánossy Ödönné, a Mansz vigalmi szakosztályának vezetőjével és Vihovszky Istvánné, a Mansz. otthon gondnokának a vezetésével meleg szívvél fogadták az érkező vendégeket és tagokat s kalauzolták a vitéz Jónás Ödönné által izélesen, kedvesen feldisztalt asztalokhoz. Csakhamar bensőséges, családi hangulat fejlődött a fehér asztalok, a párolgó teáscsészék s a finom sütemények mellett. Dr. Tóth Mátyás főtájtárk üdvözölte a megjelenteket. Utána Gaál Ferencné olvasta fel nagy hatást kiváltott értékes tanulmányát a magyar ruha kérdéséről. Vitéz Jónás Ödönné mely átrészéssel művészi előadásban szököltatta meg Dr. nógárdi Papp Dezső néhány finom hangulatu, gyönyörű költeményét. Sok a jelenlévő szerző, mint az előadó úgy és megérdemelt tapost kapott. Dr. Förster Kálmánné köszöntö meg végül az áldozatos közreműködést úgy a szereplőknek, mint a táradozó és áldozatot hozó háziasszonyoknak. Meleg levegőjű, kedves családi összejövetelek a Mansz tevé s ennek tulajdonítható, hogy minden teadélután iránt nagyobb és nagyobb az érdeklődés. Legközelebb április 10-én lesz.

Vallásos este, Márc. 15-én csütörtökön este 7 órakor az Evangélikus Nőegylet vallásos estét rendez a templomban, melyen Jakus Lajos bártáhtáid lelkes fog előadást tartani. Minden érdeklődőt szeretettel vár az Elnökség.

Meghívó. A salgótarjáni északi római kath. egyházközség Credo egyesülete március 11-én vasárnap este 8 órai kezdettel az acélgári Olvasóegylet dísztermében műsoros kultúrtevé tart, melyre a Credo egyesület t. tagjait és az érdeklődő nagyérdemű közönséget szeretettel meghívja az Elnökség. Műsor: 1. Hízek-énekl: az acélgári dalárda. 2. Bevezető beszéd, tartja: Molnár László a Credo alelnöke. 3. J. Maszenet: Elégia, Hubay: Minek turbékoltok, énekl: Erlich Józsefné, kíséri: Schmeltzer Miklós és Vilezál Richard. 4. Mecs László: A kirándulás elmaradt, szavalja: Bakaci Mária. 5. Ünnepi beszéd, tartja: főtiszt. Markó Gyula püspöki tanácsos, cspepi plébános. 6. Kulinyi, Vincze: Szép vagy Magyarország, énekl: az acélgári dalárda. 7. Mecs László: Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld, szavalja ifj. Vertich József. 8. Záróbeszéd, tartja P. Réz Marián plébános. 9. Himnusz, énekl: az acélgári dalárda. Belépődíj nincs.

A Salgótarjáni Balassa Irodalmi Társaság szakosztályi előadásai:

Márc. 12. Tatlán József: Tanulmány. Kruntorád Imre: Novella. Ambrus Béla: Versek.

„ 26. Pénzes Zoltán: Irodalmi előadás. Kraft Aladár: Humoreszkek Schwabach László: Elbeszélés.

Apr. 16. Dr. Zemplényi Imre: Előadás. Lapsánszky János: Reminiscenciák. Vadkerti Béla: Versek.

„ 30. Dr. Vilmos Gyula: Felolvasás. Fayl Frigyes: A képről. B. Kovács Károly: A szoborról. Góldán Rezső: Elbeszélés. Nógárdi Papp Dezső: Költemények.

Bútor csak szakképzett bútorasztalosnál vásároljon!!

Ebédloők, hálók, kombinált berendezések, konyhák, szelzonok, matraczok a legelőnyösebben szerezhetők be

Patay-nál.

A róm. kath. templommal szemben.

Bútorjavítást, fényezést szakszerűen készítenek.

A „Palóc Könyvtár” első száma Dr. Madarassy László a M. Nemzeti Múzeum Néprajzi Osztályának igazgató-őre és az „Ethnographia-Népelet” c. nagybecsű folyóirat szerkesztője, a magyar néprajz szeretetétől vezéreltetve, saját költségén megindította a „Palóc Könyvtár” című, igen kedves és tanulságos sorozatot, melynek 1. száma mostanában jelent meg. „Barna János a fészültefaragó” címmel. 16 drb. művészi képét Horváth Jenő festőművész rajzolta. Bevezetőjében a szerző Nógárdi vármegye közönségének ajánlja e kedves kis füzetet, melyet az az elismerés kellett életre, melyet a Nógárdi megyei Madách-Társaság felolvasó üléseinek közönsége Madarassynak „Barna János bűnbánata” c. elbeszélését fogadta. Nógárdi megye istenadta népe is tele van értékekkel, olyan sokan vannak köztük a Barna Jánosok, akik rendszerint ösztönöz és elismerés nélkül élnek le szürke, verejtékes életüket. Ezen szeretne javítani a „Palóc Könyvtár”. A kitűnő érzékel faragó Barna János (1853—1931) a Scitovszkyak számadójához volt. Művésziesen faragott bibliai tárgy, kis készségeket, pásztorbotokat, Krisztus és Szűz Mária-szobrokat, feszületeket stb., kíváncsok tehát, hogy a Palóc múzeum az ő szélszörő-dött, életében elajándékozott, halála után széthurcolt faragványait összegyűjtse. Mi Salgótarján és vidékeinek pedig egy szívet és egy lélekkel állunk Madarassy László vállalkozása mellé és segítjük őt Palóc Könyvtárának fejlesztésében, meg erősítésében, nehogy anyagi támogatás hiányában elmaradjon ez a kedves és

reánk nógárdi megyeiekre nézve — de az egyetemes magyarságra nézve is — oly nagy fontosságú vállalkozás, mely a mi derek, jó palóc népünknek még mindig gazdag és tanulsággal buzgó életétől gyűltyeszik tanulmányozni és a pusztulástól, a feledéstől megmentve, késő ivadékok korára is átmenteni! Ha sikerül Madarassy terve, úgy a 2-ik szám Salgótarján és vidéke néprajzi büszkeségének, a szomszédos Kazárnak lakodalma fogja illusztrálni leírni! Az Egyetemi Nyomda kiadásában megjelent szép füzet 1 P 20 f-ért „A Munka”-nál is kapható.

A népkönyha vezetősége hálás köszönettel nyugtazza a Salgótarjáni Közsézbánya Rt. tisztviselői, segédtiszt, tanítói és altisztai kara felajánlásából még utabban küldött 66-16 P-ös, Herczog Ede OMKE elnök 12 P-ös és Raffay Péter járási kémsényseprőmester 5 P-ös és 10 kg. Ögg. liszt adományait. Ezek a nagylelkű adományok álljanak példaképül azoknak, akik eddig még nem vették észre, hogy a városi menházban működő és a salgótarjáni negyeletek által fenntartott és vezetett népkönyha Salgótarján nyugalma és szégyeiny érdekében milyen áldásosan működik.

Élelővőszel. A helyőrség alakulati folyó hó 17-én 6 órától 18 óráig a Somoskőujfalutól DNY-ra fekvő területen élelővőszelvet tartanak. A fennjelzett napon a jelzett területen és a Somoskőujfalú-Bocársárpályától s a Bocársárpályától-Karancsberényi taligayauton való tartózkodás életveszélyes. A Bocársárpályától-Karancsberényi II. rendű műut használható.

SPORT.

HWSE—SBTC 2:1 (1:1)

Bíró: MARKOVICS.

Lélek nélküli unalmas mérkőzés, amelyet ugyan nem a jobb, hanem a lelkebb együttes nyert meg.

Markovics bíró szipelére azonnal a helyi csapat indít erős támadásokat, de a hatvaniak jól és szívesen védekeznek. Egymásután rombolják szét a Zsengeller—Jancsár—Ménich balszárny amugyis erőteljes támadását. A 17-ik percben születik az első gól. Stiricz beadásából Jancsár hatalmas kaputól lő, a visszapattanó labda Zsengeller fejéről a hálóba kerül. 0:1.

A vasutas csapat nagy lelkesedéssel fekszik bele a játékba, egymásután terem meleg helyzetet a tarjáni kapu előtt, Goda és Vágó II. azonban a támadást elhárítják. A hatvaniak egy percig sem engedik szőhözjutni a tarjáni erősen tartalékolat fedezelsort és a csatársort sem. A támadássorozatnak végre a 38-ik percben eredménye is van, a hatvani középfedezet szép, ivelt szabadugrása követően a léc alatt a hálóba kerül. 1:1.

A második félidőben a hatvaniak tovább támadnak, különösen a veterán Hegedűs a jobbszelen terem meleg helyzetet, akinek a 10-ik percben szép, ivelt beadása a center fejről védhetetlenül a balsarokba kerül. 2:1.

Az SBTC megpróbál kiegyenlíteni, de a beállított tartalékok nem bírák az iramot és az eredmény változatlan marad.

A „Mansz” salgótarjáni osztályának elnöksége felhívja kedves tagjainak és a város polgárságának szíves figyelmét az egészségházi „Mansz” otthonban minden héten kedden és pénteken d. u. 3—5 óráig tartott közművelődési előadásaira és főtőz-varró tanfolyamaira. Mindenkit szívesen lát ott az egyesület elnöksége.

Betörés. 7-én este 6 és 9 óra között Sonnenschein Mór Karancs-u 17. sz. alatti lakásába eddig ismeretlen tettes betört s onnan pénzt, ékszer és fehérnemű vitt el. A rendőrség a nyomozást erősen folytatja.

Hirdetmény.

A Salgótarján és Vidéke „Hanygya” Fogy. és Ért. Szövetkezet l. hó 8-án tartotta Jankovich Miklós elnökelete alatt, a mérlegmegállapító igazgatósági és Felügyelőbizottsági ülést és elhatározta, hogy az évi rendes közgyűlést f. évi április hó 8-án, határozzák meg. A közgyűlésnek az igazgatóság javasolná, hogy a fennmaradó összegből, 1861 P-t osztalék fizetésre és 620-31 P-t a tartalékalap szaporítására használjon fel.

Megállapította a vezetőség, hogy a szövetkezet elmúlt évi összforgalma 275.000 P. volt és mult év december havában megnyitott fióküzletek forgalma a legsebb reményekre jogosít.

GRAMOFON ÉS LEMEZEK

dus választékban

Römer Jenő

órás és ékszerész

„HIS MASTER'S VOICE”

beszélőgépek, lemezek és alkatrészek.

Gramofon kölcsönzés!

Kedvező fizetési feltételek.

Römer Jenő

órás és ékszerész.

(A Főtérrel szemben.)

Meghívó.

Március 15-én d. e. 11 órakor a Főtérn a Hősök szobra előtt tartandó **nemzeti ünnepélyre**

van szervezésnek Salgótarján megyei város nagyérdemű közönségét meghívni.

Műsor:

1. Hízekegy. Előadja: a Magyarországi Bányák és Kohóüzemek Gazdasági Nemzeti Szövetségének dalárda.

2. Keler Béla: Csokonai nyitány. Előadja: a bányazenekar.

3. Magyar cserkész dal. Szavalja: Patay István cserkészvezető.

4. a) Lányi Ernő: tavasz elmúlt... b) Szendrői: Kosuth eldönt. Előadja a dalárda.

5. Ünnepi beszéd. Tartja: Horváth László városi tanácsos.

6. a) Vincze Zelemond: Szép vagy gyönyörű vagy Magyarország. b) Magyar dalárinduló: Előadja a Dalárda.

7. Lendvay István: Toborzó. Szavalja: Kruntorád Imre bányakapitány.

8. Erkel Ferenc: Himnusz. Előadja a bányazenekar.

Szeretettel, hazafias lelkesedéssel várunk mindenkit.

A TEsE Elnöksége. Kérjük a háttalajdosonokat, hogy háttalajdosonként szívesen legyenek.

Frontharcos bélyegrendszer és temetkezési segély.

Bizonyára feltűnt, hogy városunk kereskedő és iparos társadalmának számos üzletében, műhelyében látható egy tábla, amely arra figyelmeztet, hogy az üzlet, vagy műhely tulajdonosa a frontarcos igazolvánnyal és frontarcos vásárlási könyvcsaléval rendelkező vevőinek bizonyos százalékos visszatérítést nyújt frontarcos bélyegekből.

Mire való ez a frontarcos bélyeg? Erre a kérdésre kívánunk a következőkben feleletet, felvilágosítást adni.

Az Országos Frontharcos Szövetség közel egy esztendővel ezelőtt, átérezve azt, hogy a mai rendkívül súlyos gazdasági viszonyok közepette igen sok bajtársra számottevő terhet ró a tagdíj megfizetésének kötelezettsége, először Salgótarjánban, aztán a fővárosban, majd közösen a vidéken is megszervezte a bélyegrendszer, amely — hála a kereskedő és iparos társadalmunk megértő támogatásának — immáron igen jelentős és szép eredményre pillantat vissza.

A frontarcos bélyegrendszerbe bevezetett minden kereskedő és iparos a ndla udárlást eszközöl minden frontar-

cosnak könyvecskéjébe a bevásárlási összeg bizonyos százalékának (1—5%) megfelelő értékű frontarcos bélyeget ragaszt fel, amely frontarcos bélyegekkélt beaasztott lapok beszoálltandók lesznek az Országos Frontharcos Szövetség Salgótarjáni Főcsoprtához és a beszoálltatt bélyegek ellenértéke az illető bajtárs tagdíjára, tagdíjárólunkon felül esetleg mutakozó összeg pedig temetkezési segély biztosítási díjra, illetve az Országos Frontharcos Szövetség hivatalos lapjának: a „Magyar Front”-nak előfizetési díjára fog elszámoltatni.

Tekintettel arra, hogy a bélyegakcióban a legkülönbözőbb árucikkeket árusító üzletek vesznek részt és így a bajtársak mindennemű igényüket kielégíthetik, az Országos Frontharcos Szövetség salgótarjáni Főcsoprtájának vezetősége arra kéri tagjait, hogy bevásárlásaikat kizárólag a frontarcos bélyegakcióban résztvevő üzletekben eszközöljék és a frontarcos bélyegeket minden esetben igényeljék, mert ez által kettős cél érhető el: 1.) támogatjuk az a kereskedőt, aki mozgalmunkat megértően és áldozatké-

szen támogatja. 2.) mozgalmunkat célkitűzéseiben tagdíjunktal is előbbrevíthetjük, anélkül, hogy a tagdíj lerovása számunkra akár a legcsekélyebb anyagi megterhelést is jelentené.

Egyúttal ismertetni kívánjuk nagy vonásokban az Országos Frontharcos Szövetség temetkezési segélyakcióját is. Minden frontharcos 18—55 éves korig részt vehet ebben az akcióban, olyképen, hogy évi 2 pengő befizetése ellenében családja részére 130 pengő temetkezési segélyre szerez jogosultságot elhalálozás esetére. Ez a temetkezési segély esetleg emelhető is több temetkezési segélyigazolvány kiáltása útján. A maximum egy bajtárs birtokában 7 drb. összesen 910 pengő értékű igazolvány lehet. A 55-ik életévét már betöltött bajtársak némi csekély pótdíj megfizetése mellett szintén részt vehetnek a temetkezési segély-akcióban.

Részletes felvilágosítást készséggel ad a főcsoport hivatalos helyiségében (Ipartestület). Minden csütörtökön délután 6—8 óra között.

Egyesületi hírek. A Columbia Postagalamb S. Egyesület helyi csoportjának tavaszi versenyének programja: Előtréningek: Április 15-én Gygyarmat 43 km., 22-én Esztergom 87 km., 29-én Győr 160 km. táv. Versenyei: Május 6-án Hegyeshalom 196 km., 13-án Misk 332 km., 20. Passau 481 km. Június 3-án Regensburg 584 km. táv. A verseny költségei fedezéséhez a következők járultak e nemes és hazafias cselekedő sportunk támogatásához. S. K. B. Igazgatósága 10 P., SBTC. Elnöksége 5 P., Hungaria Vill. R. T. P. Gulyás János 1'90, Gál József egy vándor díj. A polgármesteri hivatal is értesített 1 versenydíj kiutalásáról. Az adományokért hálás köszönetünket fejezzük ki. A postagalamb sport nem aranyat adó, üdítő nemes törekvés által serkentve hődoznak annak. Egyike tehát a legnemesebb sportoknak. Ha van valami, ami különösebben buzdítja annak elérésére, hogy kiváló eredményt mutasson fel, úgy az egyedüli az, hogy hazájának becsületét szerezzen és szolgálatára lehessen. Sporttársaim! Mi magyarok minden sportágban kitüntettük magunkat, ezen a téren is ki kell tennünk magunkért, meg kell mutatnunk, hogy mi is kiváló tudunk produkálni. Tehát előre a nemes sportért, mindaddig a míg világszerte el nem ösmerik a magyar postagalamb sport kiválóságát és életre hívottását.

Hogyan kell az adóbevallást elkészíteni. Dr. Vargha László tiszti könyvvizsgáló, az Adó és Könyvvizsgáló Szakszervezetének tollából fent emelt egy mindenki számára nélkülözhetetlen értékes szakmunka jelent meg az adóbevallás megismeréséről. A könyv ára 1'50 P. Kapható az Adó és Könyvvizsgáló kiadóhivatalában Budapest, IX. Ferenc körút 37.

Magyar tornász-siker Bulgáriában. A hivatalos bulgár tornász körök felkérésére a világbajnokság anyagának bemutatása céljából a Motesz kiküldte Sofiába Péter Miklós olimpikont és Varga Jenőné testnevelési tanárnőt. A kiküldötteknek ott tartózkodása 3 napra volt contemplálva, a 3 napból azonban 8 nap lett. A kiküldötteknek igen nagy sikerük volt, az előre tervezett egy bemutató helyett 3 bemutatót kellett tartaniuk. Igen értékes munkát végeztek az anyag betanításán kívül az idegenforgalmi propaganda terén is. A bolgárok 400 terítékes banketten ünnepelték a magyar kiküldötteket. A bolgárok nagyon készülnek a világbajnokságra, körülbelül 1000 jönnek Budapestre, ezeknek nagy része mind aktív tornász és a tornászvilágbajnokság lezajlása után az ország nevezetesebb helyeit is szándékoznak meglátogatni. Résztvesznek a világbajnokság után a különböző vidéki városokban rendezendő torna ünnepélyeken is. Ezenkívül résztvesznek a szenior és ifjúsági világbajnoki számokban, a női csapatversenyben. Az anyagot már teljesen pontosan tudják, van egy pár igen jó tornászuk, akikről tisztes eredményt várnak. Tervbe vették, hogy az ünnepélyes felvonulásban nemzeti jellegű kidomborítás mellett kívánnak résztvenni, sőt meglepetést készítenek elő; magyar ünnepélyt szándékoznak itt rendezni, annak műsorát azonban nem hajlandók előre elárulni, annyit mégis sikerült a kiküldötteknek kinyomozni, hogy a műsor valóban nívós és a közönségnek nagy meglepetésben lesz része.

Talált tárgy. 1934. jan. 5-én a bányakolóniában 2 pisztolyt, 2 tüszikardót és egy vadászfegyvert találtak elásva. A fegyverek évek óta lehettek elrejtve. — 1934. jan. 8-án a Fő utcán az üveggyár előtt pénz találták. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Az ár és minőség viszonya. A jövő termelési évben a kormány, mint ismeretes, olyan buzaárakat igyekszik biztosítani a gazdáknak, hogy a termelési költségek fedezve legyenek, de lehetőleg haszna is maradjon a termelőnek. A megfelelő ár biztosításnak egyik előfeltétele, amint azt Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter legutóbb a képviselőházban hangsúlyozta, hogy nem szabad arról az évről nagyobb mennyiségű buzaárakat átvinni a jövő évre. Ezután hangzott a miniszter, hogy távolról sincs megelégedve a külföldre kivitt buza minőségével. A kevert minőségű leginkább a kisgazdákéknál fordulnak elő s ez a dolgok természetéből következők. Az elmúlt esztendőben nem is járhatott el szigorúan ebben a kérdésben, mert a kereskedők kijelentették, hogy akkor a kisgazda-tételeket nem vásárolhatják meg. Jövőre azonban erősebben kezébe veszi a minőségű felülvizsgálását, mert Magyarországon igen sok helyen nagyon jó buza terem s ezeknek kell elsősorban külföldi piacot biztosítani. Nem szabad a magyar buza jó hírűvé a külföldön lerontani. Most a svájci eladásoknál a minőséget már igen szigorúan ellenőrzik s ezzel a feladattal a mezőgazdasági kamarákat bízták meg. Ehhez a kérdéscsoporthoz tartozik a tárházak kérdése is. A miniszter reméli, hogy például a szolnoki tárházzal a tisztai buza egyesítését nagyon elősegítene. Hangsúlyozta még, hogy amikor a buza-ár javításán dolgozik, akkor a buza nem tekint kiállításra és dédelgetett mezőgazdasági termelvénynek, de abból indul ki, hogy a buza van a legmostohább helyzetben. Igen örülne, ha a buzaárát fel tudná emelni a bor, a paprika a burgonya, vagy egyéb mezőgazdasági termelvények árnyíójára. Munkásságának ez egyik legfontosabb célja és a magyar buza érdekében mindent meg fog tenni.

A halálraítél Tabán. A főváros újjáépítése során lebontásra került a régi Buda legpoetikusabb negyede, a Tabán is. Pályázat után keresték ki a legmegfelelőbb tervet, amely szerint Budapest fűrdőváros szíve — az új Tabán — felépül. Érdekes cikket írt erről Kelényi B. Ottó az Élet legújabb számában. A lap tartalmából kiemeljük meg Székely Lászlónak az „Énekek éneke” verseiből készült művészi fordításait, Aradi Zsolt uttjelét, továbbá Jajczay János és Schöner Ferenc cikkeit. Novellát Hamar Zoltán és Dénes Gizella, verset Tóth Éde tollából kapunk. Szarka Géza regény-folytatása, a népszerű Otthon-család rovat, eleven színházi és tárlati beszámolók egészítik ki a Szent István Társulat kiadásában megjelenő kedvelt szépirodalmi hetilapot. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII. Szentkirályi u. 28. sz. Egyesszám ára 28 fillér.

A Dunai hajózás fejlesztése. A dunai hajóforgalom élénkítését nagyon előmozdítaná, ha a magyarországi árut egyenesen tengeri kikötőbe lehetne szállítani, onnan pedig ugyanazzal a hajóval cserélatut bozni Magyarországra. Ehhez azonban különleges uszályhajók szükségesek, amelyek folyam- és tengerhajózásra egyaránt alkalmasak. Ilyen típusú hajók a háború után néhány évvel kezdtek forgalomba jönni, egyes európai országok között. Ezek a hajók mind kicsiny méretűek, motor hajtja őket és így olcsó szállítást tesznek lehetővé. A magyar kormány nemrégiben

bérbelt egy ilyen típusú hajót, amely Apollinár III. néven Alexandriából szállított gyapotot és rizst a Budapest mellett csepeli kikötőbe. A kísérlet sikerült és legutóbb hasonló uszályhajó építését megkezdtek a Ganz-Danubius hajógyári telepen. A hajó úrtartalma 500 tonna és az építési költség mintegy félmillió pengő lesz. Egyébként a folyamon és tengeren egyaránt közlekedő hajók lehetősége legutóbb erősen megnövekedett az orosz-magyar gazdasági kapcsolatok viszálylása következtében. Szakemberek szerint ennek nyomán az egész dunai hajózásban élénkülés várható. Itt említetjük meg, hogy már három évtized óta nem szünetelt a téli időjárás miatt olyan sokáig a dunai hajózás, mint az idén. Ezen a télen a hideg időjárás igen korán köszöntött be és már három hónapja szünetel a forgalom a Dunán. Igaz, hogy közben-közben enyhébb időjárás is volt, de ennek ellenére Dunaföldvár és Apátia között még mindig több mint 100 kilométer hosszúságban áll a jég és ezenkívül másféle is jégtorlaszok vannak. A korán bekövetkezett tél nagymennyiségű tömegcikk szállítását akadályozta meg, amelynek lebonyolítására rendes körülmények között még számítani lehetett volna. Így a magyar gabonakivitel is részbe, amely már uszályokba volt rakva, nem érthette el a rendeltetési helyét. De szenvedett a szénszállítás lebonyolítása is.

Erdős József fővárosi előnyösen ismert hirdető-iroda tulajdonosa „Tanintézetek-Internátusok hirdetői kiskönyve” címen rendkívül ügyesen összeállított könyvcikket adott ki, mely az összes újsághirdetési lehetőségeket népszerű formában mutatja be és ezzel a tanintézeteknek és internátusoknak igen jó szolgálatot tett.

Meghívó.

A Salgótarjáni Kaszinó

1934. évi március hó 14-én délután 6 órakor saját helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

- 1) Elnökség és jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két tag kijelölése.
- 2) Igazgató évi jelentése.
- 3) Pénztárnok és számvizsgáló-bizottság jelentése és a tisztikar részére a felmentvény megadása.
- 4) Az 1934. évi költségvetés megállapítása.
- 5) Elnökség, tisztikar, választmány és számvizsgáló-bizottsági tagok választása.
- 6) Indítványok.

Az alapszabályok 11 §-ának 7 bekezdése értelmében indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az igazgatóhoz adandók be.

Salgótarján, 1934. március hó 5-én.

Róth s. k. elnök.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalától.

2318/1934.

Az OFB. telepen megüresedett ingatlan juttatása.

Hirdetmény.

Az OFB telepen megüresedett 77 sz. ingatlanra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, akik erre a telekre igényt tartanak, hogy igényüket f. évi március 14-ig a város főjegyzőjénél jeleítsék be.

Salgótarján, 1934. február 27.

A polgármester helyett: Dr. Figus főjegyző.

1934. El. XVI. M. 2/2 szám.

Hirdetmény.

A vezetésem alatt álló balassagyarmati kir. törvényszéknél az iratok selejtezését a budapesti kir. ítélfőbírói elnök az 1934. évi február hó 7. napján 1934. El. VII. R. 1. szám alatt kelt rendeletével a m. kir. igazságügyminiszter 1912. évi július hó 4. napján kelt 13.300/1912. I. M. számú rendelete 6. §-a alapján és ebben a rendeletben meghatározott korlátok között, elrendelte.

Ennélfogva selejtezés alá kerülnek a fennhivatkozott igazságügyminiszteri rendelet 1. §-ában felsorolt iratok és kezelési könyvek kivételével:

a) Az 1901. évi és az annál régebbi időkből származó:

1. polgári peres, 2. hagyatéki, végrehajtási és perenkívüli más, 3. csőd, 4. váltó és kereskedelmi, 5. kisajátítási, 6. személyi állapotra vonatkozó, 7. sommás felbontási ügyek iratai, 8. bírói letétből bírósági irattárbá áttett okiratok és a reájuk vonatkozó, 9. előzetes bírói szemlére vonatkozó iratok, 10. íktatókönyvek és ügyajlszomok.

b) Az 1908. évi és az annál régebbi időkből származó:

1. büntető, 2. fegyelmi, 3. jövedéki kihágási, 4. sajtóügyek iratai.

c) Az 1923. évi és az annál régebbi időkből származó:

1. hivatali, 2. elnöki, 3. vegyes ügyek iratai és 4. az átalányszámadások.

d) Az 1928. évi és az annál régebbi időkből származó:

- az a, b és c alatt fel nem sorolt kezelési könyvek és jegyzékek.

Felhívom tehát mindazokat, akik az évszám és ügyszak szerint megjelölt selejtezendő iratok közül egyes iratok kiadását, vagy további megőrzését kívánják, az iránt hozzám a hirdetmény közzétételétől számított egy (1) hónap alatt indokolt kérelmet intézzenek, mert a jelzett időn túl beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Balassagyarmat, 1934. február 14.

Szenthe Kálmán

kir. törvényszéki elnök.

Hirdessen „A MUNKA”-ban!

Meghívás.

A „Hangya” Termelő-Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet, a Magyar Gazdaszövetség Szövetkezeti Központja kötelekbe tartozó Salgótarjáni Fogyasztási Szövetkezet 1934. évi március hó 25-én d. e. 11 órakor az Ipartestület székházában Kassai-sor 42 szám alatt

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1934. évi április hó 1-én fog megtartani, mely — tekintet nélkül a tagok számára — határozatképes lesz.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zártszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az alapszabályoknak a szövetkezet cégére vonatkozó 2. §-ának kiegészítése képen való módosítása: Szövetkezet cége: „Első Salgótarjáni Hangya Szövetkezet” korlátolt felelősséggel.
6. Az üzletészkezfizési határidő meghosszabbítása.
7. Az igazgatóság kiegészítése.
8. Felügyelőbizottság választása.
9. Netáni indítványok.

1933. évi december 31-én a tagok száma 729 üzletrezeinek száma pedig 8682 volt; az év folyamán belépett 11 tag 39 üzletrezzel; kilépett 91 tag 1702 üzletrezzel.

A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bálthelyiségben kiüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Salgótarján 1934. márc. 5-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

10-én szombaton, 11-én vasárnap és 12-én hétfőn 7 és 9 órakor

16 éven felülieknek!

Dübörög a föld

A szezon legsikerültebb filmje.

14-én szerdán 15-n csütörtökön

Király barátja

Tom Mix

Stan és Pan

a légio gyöngyei

Jön!

A FEHÉR

APÁCA

Híradó.

Előadások kezdete: szerdán és csütörtökön este 8, szombaton este 7, 9, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 óra-ko.